WYŻSZA SZKOŁA TECHNOLOGII INFORMATYCZNYCH W KATOWICACH

WYDZIAŁ INFORMATYKI KIERUNEK: INFORMATYKA

NOWAK MARCIN NR ALBUMU 08255 STUDIA NIESTACJONARNE

Projekt i implementacja aplikacji wspomagającej zarządzanie budżetem domowym

Przedmiot: Projekt Systemu Informatycznego Pod kierunkiem Mgr. Jacek Żywczok W roku академіскім 2022/23

Spis treści

1	$Wprowadzenie\ do\ tematyki\ projektu$	4							
2	Zamierzony cel projektu								
3	Wstępne założenia i uwarunkowania 3.1 Założenia	6 6							
4	Założone ograniczenia i możliwości ewaluacji projektu	. 7							
5	Plan pracy	8							
6	$Wy magania\ funkcjonalne$	10							
7	Wymagania niefunkcjonalne 7.1 Sprzętowe wymagania niefunkcjonalne	11 11 11 11							
8	Wymagania danych 8.1 Baza danych	12 12 13							
9	Metody pracy, narzędzia i techniki 9.1 Metody pracy	14 14 15 15							
10	Opisy metod 10.1 Główne klasy projektu 10.2 Baza danych 10.3 Logika aplikacji 10.4 Graficzny interfejs użytkownika 10.5 Metody projektu 10.6 Obiekty projektu 10.7 Struktury projektu 10.8 Algorytmy projektu	16 16 23 25 28 30 31 31							

Wprowadzenie do tematyki projektu

Finanse są dziedziną nauki ekonomicznej któa zajmuje się rozporządzaniem pieniędzmi [1]. Nauka ta w podobnym zakresie a różnej skali dotyczy państw, przedsiębiorstw jak i zwykłych obywateli - w efekcie jest to dziedzina o stosunkowo prostych podstawach jednak niesamowicie skomplikowana w każdym zakresie w którym można ją zagłębić. Wiedza z zakresu finansów staje się szczególnie przydatna gdy na rynku panuje trudna sytuacja ekonomiczna, w takich warunkach nierzadko decyduje ona o jakości oraz stanie życia poszczególnych osób fizycznych, rentowności przedsiębiorstw czy stabilności państw. W przypadku państw i firma przeważnie budżetem zarządzają dedykowane osoby lub też całe zespoły, posiadające ekspercką wiedzę w tej dziedzinie. Jednak osoby zarządzające budżetem domowym najczęściej dysponują wyłacznie nabytym doświadczeniem, rzadko jeśi wogóle wspomagając się jakimikolwiek narzędziami które ułatwiałyby to zadanie.

$Zamierzony\ cel\ projektu$

Celem projektu jest utworzenie modułu analitycznego aplikacji któa ułatwi zarządzanie budżetem domowym dostarczając użytkownikowi narzędzia do analizy wpływów i wydatków, wizualizacji trendów oraz automatycznie kategoryzujące wpływy i wydatki.

Docelowymi odbiorcami aplikacji są użytkownicy domowi, możliwe że w miarę rozwoju w późniejszych fazach projektu także średnie lub małe przedsiębiorstwa. Użytkownik po wprowadzeniu danych uzyska dostęp do możliwie czytelnego obrazu sytuacji finansowej co uwidoczni trendy wydatków i przychodów, pozwoli bardziej świadomie podejmować dalsze decyzje finansowe, planować budżet a także łatwo identyfikować obszary które wymagają usprawnień. W efekcie uwidocznione przez aplikację informacje i wyciągnięte z nich wnioski ułatwią użytkownikowi poprawę sytuacji finansowej swojego domostwa poprzez bardziej efektywne zarządzanie budżetem.

Wstępne założenia i uwarunkowania

3.1 Założenia

Z uwagi na specyfikę tematyki potencjalnymi odbiorcami aplikacji będą osoby w niewielkim lub średnim stopniu zaznajomione z obsługą komputera. Największy wpływ na projekt i rozwój graficznego interfejsu użytkownika oraz kierunek rozwoju aplikacji będzie miała łatwość obsługi. W efekcie aplikacja powinna być możliwie prosta, mieć przejrzysty, minimalistyczny interfejs dzięki czemu użytkownik nie zostanie przytłoczony mnogością dostępnych funkcji.

Początkowo użytkownik będzie wprowadzał dane do aplikacji samodzielnie poprzez dedykowany interfejs. Aplikacja zadba o jakość danych przyjmując jednak oznaczając i pomijając dane błędne, niepełne lub niepewne które zaprezentuje w dedykowanej zakładce gdzie użytkownik będzie mieć możliwość ich poprawy. Użytkownik będzie w stanie wybrać zestaw predefiniowanych typów i kategorii wydatkó lub utworzyć i edytować własne. Aplikacja udostępni predefiniowane wizualizacje, wliczając możliwość wizualizacji określonego przez użytkownika produktu lub całej kategorii produktów. We wstępnej wersji aplikacji interfejs będzie statyczny, podobnie jak konfiguracja, która przechowywana będzie w pliku.

3.2 Uwarunkowania

Jest to projekt edukacyjny którego celem jest dostarczenie minimalnego opłacalnego produktu [6], swego rodzaju prototypu, na tym etapie funkcje dodatkowe zostaną pominięte ze względu na ograniczony czas produkcji, zakres umiejętności technicznych autora. Bliski termin oddania wyklucza bardziej zaawansowane funkcje, a znajomość technologii będzie budowana w trakcie jego rozwoju co wpłynie między innymi na ograniczenia systemowe. Aplikacja będzie także z zasady obsługiwać wyłącznie pojedynczego użytkownika, a dane przez niego wprowadzone będa przechowywane wyłącznie lokalnie. Pominięte zostanie także automatyczne pobieranie danych z interfejsów innych aplikacji lub w formie ekstrakcji danych ze skanowanych dokumentów czy kodów EAN lub QR produktów. Aplikacja nie będzie także udostępniać żadnego rodzaju interfejsu programistycznego (API). Założono że na tym etapie interfejs aplikacji będzie statyczny bez możliwości zmiany przez użytkownika.

Założone ograniczenia i możliwości ewaluacji projektu

W miarę możliwości standard danych w aplikacji dopasowany zostanie do wiodącego globalnego standardu danych w obrębie tej samej tematyki. Typy obiektów będzie można grupować na kilku poziomach aby ułatwić użytkownikowi zarządzanie danymi i uprościć wizualizacje. Dla zaawansowanych użytkowników może okazać się przydatna możliwość definiowania i zapisywania własnych wizualizacji i raportów statystycznych - wymagać to będzie jednak implementacji dedykowanego modułu. Kolejnym obecnie pominiętym aspektem jest zabudowanie reguł przeprowadzających dogłębną analizę statystyczną danych które otwierają dalsze możliwości rozwoju oprogramowania. Aplikacja dostarczana będzie użytkownikom w formie spakowanej w archiwum skompilowanej pełnej wersji, jeśli zajdzie taka potrzeba i pojawi się możliwość stworzony zostanie także instalator. Możliwe że w aplikacji utworzony zostanie panel administracyjny prezentujący użytkownikowi dane statystyczne obrazujące ilość, zakres i jakość danych a także sugerujące kolejny krok ich usprawnienia.

Funkcjonalności importu i eksportu danych ze standardowych formatów będzie przydatna dla użytkownika podczas korzystania z projektu, wymaga określenia odpowiedniego formatu i standardu plików co może zająć sporo czasu dlatego zostały uznane za dodatkowe przez co możliwe że nie zostaną wdrożone w początkowej fazie projektu.

Obrane podejście pozwoli na rozwój aplikacji w różnych kiernkach, zależnie od opinii użytkowników. Aplikacja może zmienić model z aplikacji lokalnej która wspiera pojedynczego użytkownika na centralny obsługujących wielu użytkowników zdalnie. Ujednolicony interfejs umożliwia także powstanie potencjalnej wersji mobilnej co otworzy nowe możliwości wprowadzania danych oraz interakcji użytkownika z aplikacją.

Plan pracy

W toku prac stworzona zostanie lista zadań do zrealizowania, do określenia ich priorytetu posłuży metoda MoSCoW [4] lub Matryca Eisenhowera [5]. Przewidywany plan pracy nad projektem prezentuje się następująco:

- 1. Spis założeń w dokumentacji wstępnej
 - Założenia wstępne
 - Spis wymagań każdego typu
 - Przegląd rynku pod kątem dostępnych rozwiązań
 - Określenie metodologii pracy
 - Dokumentacja modelowania
 - Dokumentacja uruchomieniowa projektu
 - Przeprowadzone testy
 - Instrukcja obsługi dla użytkownika
 - Retrospekcja

2. Modelowanie

- Utworzenie słownika modelowanej domeny
- Określenie wymaganych kontenerów
- Określenie wymaganych encji i atrybutów
- Określenie wymaganych ograniczeń danych
- Modelowanie powiazań encji

3. Wybór technologii

- Wspierane systemy i wersje
- Wybór języka
- Biblioteki interfejsu użytkownika
- Sposób przechowywania danych
- Instalator, aktualizacja i utrzymanie

4. Wstępne wdrożenie

- Utworzenie bazy danych
- Utworzenie podstawowych struktur bazy danych tabele
- Wypełnienie danymi testowymi
- Utworzenie złożonych struktur bazy danych widoki
- Projekt interfejsu użytkownika
- Szkielet interfejsu użytkownika

- Połączenie interfejsu z bazą danych
- Projekt podstawowych wizualizacji
- $\bullet\,$ Iteracyjna uzupełnienie interfejsu i bazy o dodatkowe funkcje
- Usprawnienia i refaktoryzacja
- 5. Testy rozwiązania
 - Utworzenie danych testowych
 - Określenie spodziewanych wyników
 - Porównanie wyników oczekiwanych z otrzymanymi
- 6. Iteracyjne usprawnienia projektu i uzupełnianie dokumentacji
- 7. Retrospekcja
 - Przydatność gotowej aplikacji
 - Wady i zalety podejścia
 - Sprawność rozwiązań
 - Sprawność technologii
 - Spis wniosków

$Wy magania\ funkcjonalne$

Zestawienie funkcji które powinien spełniać program, wraz z informacją któe z nich zostały spełnione. Nagłówki z powodu objętości zostały skrócone, legenda:

PRIO - Priorytet w jednej z kategorii MOSCOW [4]

IMPL - Oznaczenie czy wdrożono funkcjonalność

Funkcjonalność	PRIO	IMPL	Opis
Plik konfiguracji	M	TAK	Osobny plik konfiguracyjny
Dodawanie danych	M	-	Dodawanie danych
Podsumowanie wy-	M	TAK	Okresowe podsumowanie wydatków
datków			
Podsumowanie	M	TAK	Okresowe podsumowanie przychodów
przychodów			
Statystyki typów	С	TAK	Statystyki wydatków na dany typ produktu
Statystyki produk-	С	TAK	Statystyki wydatków na dany produkt
tów			
Bilans okresowy	M	TAK	Okresowy bilnas zysków i strat
Definiowanie pro-	M	TAK	Definiowanie produktów
duktów			
Definiowanie przy-	M	TAK	Definiowanie przychodów
chodów			
Definiowanie	M	TAK	Definiowanie typów produktów
typów produktów			
Definiowanie	С	NIE	Definiowanie typów przychodów
typów przychodów			
Panel konfiguracyj-	S	TAK	Osobny panel konfiguracyjny
ny			
Rejestr zdarzeń	S	NIE	Logi z działania aplikacji
Dostęp zdalny	С	NIE	Dostęp do zdalnych baz danych
Import danych	С	TAK	Import danych w standardowym formacie
Walidacja danych	С	-	Potwierdzenie jakości danych
Eksport danych	С	-	Eksport danych do standardowego formatu
Instalator	С	NIE	Prosty instalator aplikacji
Trendy	W	NIE	Predykcja trendów wydatkó i wpływów
Porady	W	NIE	Porady dla użytkownika dotyczące usprawnień
			budżetu
Wiele użytkowni-	W	NIE	Wsparcie dla wielu użytkowników jednocześnie
ków			
Personalizacja in-	W	TAK	Personalizacja interfejsu użytkownika
terfejsu			
Aktualizacje	W	NIE	Automatyczne sprawdzanie wersji i aktualizacja

Tabela 6.1: Wymagania funkcjonalne

$Wymagania\ nie funkcjonalne$

7.1 Sprzętowe wymagania niefunkcjonalne

- Pamięć 50MB dowolnego typu
- Pamięć RAM 4GB (wliczajac system)
- Urządzenia peryferyjne: klawiatura, mysz komputerowa
- Dowolne urządzenie wyświetlające

7.2 Systemowe wymagania niefunkcjonalne

System Operacyjny Windows 10.

7.3 Organizacyjne wymagania niefunkcjonalne

Projekt aplikacji obejmuje interakcje z pojedynczym użytkownikiem w danym momencie, każdy z użytkowników będzie korzystał z własnej instancji bazy danych aplikacji która bedzie przechowywana w dowolnej dogodnej określonej przez użytkownika pamięci lokalnej określonej w pliku konfiguracyjnym, a także zdalnej jeśli wdrożona zostanie funkcjonalność dostępu zdalnego. Aplikacja wstępnie nie będzie wymagała stałego dostępu do sieci, jednak w przyszłości jej rozwój może zmienić to wymaganie - wymagać wtedy będzie krótkich okresów dostępu do sieci. Dostęp do danych będzie wymagany w krótkich okresach zapisu danych z pamięci podręcznej aplikacji do bazy oraz odpytania bazy o dane. Aplikacja powinna być wykorzystywana na systemach zabezpieczonych przed dostępem osób niepowołanych.

Wymagania danych

W tej sekcji spisano wymagania wstępne, jak w każdym projekcie wymagania zmieniały się wraz z jego rozwojem w trakcie modelowania i wdrażania. Aktualny reprezentatywny stan danych w aplikacji z wyróżnieniem wszystkich warstwopisuje rozdział *Opisy metod*.

Użytkownik będzie wprowadzał dane do aplikacji ręcznie lub za pomocą interfejsu importującego dane w formacie CSV (Comma Separated Values) [8]. Dane wprowadzone przez użytkownika po walidacji trafią odpowiedniej tabeli w bazie danych, natomiast te któe walidacji nie przejdą do zbioru tymczasowego w którym użytkownik będzie je mógł poprawić - po przejściu prawidłowo walidacji trafią do zbioru docelowego. Wszystkie dane wprowadzone przez użytkownika będą traktowane jako ciągi znaków a następnie rzutowane na typy odpowiadające docelowym polom w bazie danych do których zostaną przekazane. Wymagania danych w bazie oraz aplikacji podzielono na poszczególne sekcje poniżej.

8.1 Baza danych

Aplikacja wymaga sposobu na trwałe składowanie danych wprowadzonych przez użytkownika. W tym celu wraz z aplikacją każdy użytkownik otrzyma dedykowaną lokalną instancję bazy danych SQLite [9] do własnego użytku. Za wyborem tej technologii przemawiają niewielkie wymagania przestrzeni pamięci trwałej jakie zajmuje oraz w miarę kompletne wsparcie standardowego języka zapytań SQL [10].

Baza powinna zawierać tabele do przechowywania danych o przychodach, rachunkach i wydatkach oraz wszelkie dane pomocnicze wspomagające normalizację danych. Powinna zawierać także widoki wspomagające pracę z danymi obliczające w miarę możliwości automatycznie dane analityczne wykorzystywane później w aplikacji. Aby zachować spójność danych i raportów dane wprowadzane do bazy powinny być odpowiednio walidowane, jednak aby zadbać o ich kompletność użytkownik powinien mieć możliwość świadomie wprowadzić dane które wymagają poprawy do późniejszej obróbki.

Szczegóły implementacji wraz z kodem opisane zostaną w sekcji \boldsymbol{Baza} \boldsymbol{danych}

8.2 Kod aplikacji

Python jest językiem elastycznym, dzięki czemu przyjmuje dane w dowolnej formie bez definiowania typu, co pozwala odroczyć projekt klas do momentu implementacji a nawet refactoringu programu. W języku Python [11] domyślnie wszystkie zmienne są typu Any co pozwala definiować typy zależnie od potrzeb w trakcie tworzenia programu. Wszystkie wczytywane z plików dane domyślnie przyjmują typ string lub są traktowane jako pojedyncze bajty [14]. W efekcie dane wprowadzane przez użytkownika przyjmą formę ciągów znaków klasy string, po czym w programie zostaną przekazane do konstruktorów klas gdzie zostaną rzutowane na odpowiednie do zadań typy i zapisane w polach.

Aby ułatwić rozwój aplikacji program powinien zapisywać i przyjmować z pliku dane konfiguracyjne w formie list ciągów znaków w formacie "opcja" : "wartość" które utworzą obiekt słownika, lub w wariancie bardziej zaawansowanym aplikacja może przyjmować konfigurację w postaci pliku JSON [13]. Rozwiązanie to jest na tyle elastycznie że pozwoli dynamicznie definiować dodatkowe konfiguracji w trakcie powstawania projektu - aplikacja zaczyta konfigurację z pliku i na jej podstawie utworzy słownik, dzięki czemu dodanie nowego parametru sprowadzi się do dopisania linijki tektu do pliku.

Aplikacja powinna udostępniać użytkownikowi intuicyjne wizualizacje danych dostępne przez interfejs użytkownika. Ponieważ jest to projekt edukacyjny aplikacja zostanie zaimplementowana w języku Python [11] którego autor chce się nauczyć. Do implementacji interfejsu użytkownika posłuży biblioteka Py-SimpleGUI [12] która pozwala tworzyć prosty i responsywny, niezależny od platformy interfejs o ograniczonych możliwościach. Jest to adapter (tak zwany wrapper) który łączy kilka popularnych bibliotek służących do tworzenia interfejsu, udostępnia spójny interfejs dzięki czemu warstwę prezentacji można budować wykorzystując tablice złożone z udostępnianych jako obiekty widżetów. W fazie prototypu interfejsu nie będzie można konfigurować z poziomu aplikacji, natomiast niewykluczone że użytkownik będzie w stanie zmienić podstawowe ustawienia edytując dostarczony plik konfiguracyjny. Szczegóły implementacji interfejsu opisano w sekcji *Graficzny interfejs użytkownika*.

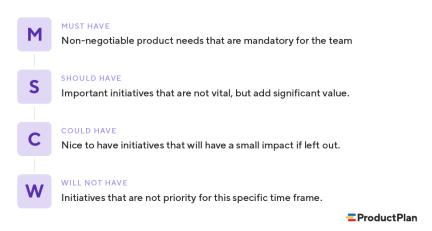
W samym kodzie aplikacji podstawymi strukturami wizualizacji będą kolekcje złożone z dat i wartości typu double. Wizualizacje będą przechowywane w słownikach, które na podstawie klucza w formacie string służącego także jako nazwa wizualizacji zwrócą wartość w formacie string którą będzie zapytanie do konkretnej tabeli w bazie danych. Szczegóły implementacji kodu opisano w sekcji *Logika aplikacji*.

Metody pracy, narzędzia i techniki

9.1 Metody pracy

Aby dostarczyć minimalny opłacalny produkt [6] aplikacja będzie rozwijana poprzez wdrażanie wymaganych funkcjonalności w kolejności wynikającej z ich priorytetów. Podczas planowania projektu wykorzystana zostanie priorytetyzacja MoSCoW [4] która polega na określeniu priorytetu za pomocą jednej z poniżej wymienionych kategorii, jak miało to miejsce w sekcji $Wymagania\ funkcjonalne$:

Rysunek 9.1: MoSCoW

W fazie prototypu zostaną wdrożone wszystkie funkcjonalności wymagane (M), natomiast wdrożenie wszelkich pozostałych kategorii zostanie rozpatrzone w fazie rozwoju aplikacji. Plan uwzględnia także cykliczne przeglądy priorytetów aby lepiej dopasować aplikację do potrzeb użytkowników i kierunku rozwoju projektu. Zadania rozpisane zostaną w metodologii kanban [20]. Zgodnie z zasadami LEAN [21] w każdej iteracji kod będzie dodatkowo refaktoryzowany i upraszczany, jeśli zajdzie taka potrzeba i uprości to interfejsy funkcji i zwiększy czytelność dane zostaną także zebrane w dedykowane klasy.

9.2 Narzędzia

Podczas projektowania i wdrożenia aplikacji wykorzystane zostaną narzędzia typu Open Source oraz komerycjne dostępne nieodpłatnie dla użytkowników indywidualnych.

Kategoryzacja MoSCoW [4] dla poszczególnych funkcjonalności wykonywana będzie na zadaniach zarejstrowanych w tablicy kanban, w serwisie serwisu Trello [15]. Do stworzenia bazy SQLite [9] posłuży aplikacja DataGrid [19]. Aplikacja Visual Studio Code [18] posłuży do pisania kodu w Python [11] oraz dokumentacji w LaTeX [17]. Do rozwoju dokumentacji oraz kodu aplikacji posłuży system kontroli źródła GIT [22], a oba kody źródłowe przechowywane będą w osobnych projektach na platformie GitHub [23].

9.3 Techniki

W trakcie tworzeznia projektu wykorzystano model przyrostowy [24] w oparciu o klasyfikację funkcji do wdrożenia metodą MoSCoW [4]. Ponadto stosowane będą techniki programowania LEAN [21] poprawiające czytelność i jakość tworzonego kodu.

Opisy metod

10.1 Główne klasy projektu

Projekt składa się z warstw bazy danych oraz graficznego interfejsu aplikacji. Baza danych przechowuje dane wprowadzone przez użytkownika w tabelach oraz generuje podsumowania i zestawienia w formie widoków. Oba typy obiektów składają się na główne klasy projektu. Warstwa graficznego interfejsu użytkownika odpowiedzialna jest za interakcję z użytkownikiem oraz interakcję użytkownika z bazą - prezentację danych przechowywanych w bazie oraz wizualizacje danych. Dodatkowo zbudowano w niej klasy upraszczające interfejs poszczególnych funkcji.

10.2 Baza danych

Podczas tworzenia bazy danych przyjęto kilka podstawowych założeń aby utrzymać spójną konwencję nazewniczą pól, tabel i widoków. Dzięki niej interfejs bazy jest prostszy a pisanie zapytań bardziej intuicyjne co w ogólnym rozrachunku powinno ograniczyć nakład pracy wymagany do wdrożenia dodatkowych funkcji.

Pole	Opis
ID	Identyfikator rekordu
Comment	Komentarz użytkownika
DateTime	Znacznik w standardzie daty międzynarodowej ISO 8601 [7]
Amount	Koszt, liczba zmiennoprzecinkowa
Pole specyficzne	Główna informacja, różne nazwy w każdej tabeli (Type,Product)

Tabela 10.1: Konwencja nazewnicza bazy danych

Account_data_import sqlite_seq ■ ProductTypes Account data field1 III Data ksiegowania **∭** Type Comment 🔢 Data operacji **I**₹ID ■ field3 III Tytuł operacji III field4 III Dane strony operacji TypeID:ID **I** field5 Rachunek strony operacji Income III field6 III Kwota Amount III Amount III Saldo III field7 Source **I**■ Medium Product **I** field8 Pozycje historii **Ⅲ** Туре III DateTime TypeID in field9 ■ DateTime III Comment II Comment II ID **I**I ID ProductID:ID Expenditures_transitory Expenditures Product_ID:ID ■ DateTime **■** DateTime □ Temp_check III Product ProductID III Temp_ID intege Amount Amount

III Comment

I₽ ID

text

integer

III Comment

integer

I₽ID

Rysunek 10.1: Klasy warstwy bazy danych - tabele

```
O1 | CREATE TABLE [ProductTypes] (
O2 | [ID] INTEGER PRIMARY KEY AUTOINCREMENT,
O3 | [Type] TEXT NOT NULL,
O4 | [Comment] TEXT DEFAULT NULL
O5 | );
```

Temp_Product text

Product_ID integer

Listing 10.1: Tabela ProductTypes

Tabela ProductTypes zawiera typy produktów zdefiniowane przez użytkownika.

```
01 |
     CREATE TABLE [Products] (
                       INTEGER PRIMARY KEY AUTOINCREMENT,
02 |
          [ID]
                               NOT NULL,
03 |
          [Product]
                       TEXT
          [TypeID]
                       INTEGER UNSIGNED,
04 |
05
          [Comment]
                       TEXT
                               DEFAULT NULL,
     FOREIGN KEY([TypeID]) REFERENCES ProductTypes(ID)
06 |
07 |
     );
```

Listing 10.2: Tabela Products

Tabela Products zawiera produkty zdefiniowane przez użytkownika, pole TypeID zawiera klucz obcy ID z tabeli ProductTypes.

```
01 |
      CREATE TABLE [Bills] (
02 |
          [ID]
                       INTEGER PRIMARY KEY AUTOINCREMENT,
03 |
          [Amount]
                       DOUBLE,
04 |
                       TEXT,
          [Medium]
                       DATETIME,
05 I
          [DateTime]
06 |
          [Comment]
                       TEXT DEFAULT NULL
07 |
     );
```

Listing 10.3: Tabela Bills

Tabela Bills zawiera wydatki stałe wprowadzone przez użytkownika.

```
CREATE TABLE [Income] (
                                INTEGER PRIMARY KEY AUTOINCREMENT,
02 |
              [ID]
03 |
               [Amount]
                                DOUBLE,
04 |
              [Source]
                               TEXT,
05 |
              [Type]
                               TEXT,
06
               [DateTime]
                                DATETIME,
                                TEXT DEFAULT NULL
07 I
               [Comment]
08 | );
```

Listing 10.4: Tabela Income

Tabela Income zawiera przychody wprowadzone przez użytkownika.

```
CREATE TABLE [Expenditures] (
             [ID] INTEGER,
02 |
                            DATETIME,
03 |
             [DateTime]
04 |
              [ProductID]
                              INTEGER UNSIGNED,
             [Amount]
05 |
                            DOUBLE,
06 I
             [Comment]
                             TEXT DEFAULT NULL,
07 |
             PRIMARY KEY([ID] AUTOINCREMENT),
08 |
             FOREIGN KEY([ProductID]) REFERENCES [Products]([ID
         ])
09 | );
```

Listing 10.5: Tabela Expenditures

Tabela Expenditures zawiera wydatki wprowadzone przez użytkownika.

```
CREATE TABLE [Expenditures_transitory] (
                     INTEGER,
              [dt]
02 |
03 I
              [DateTime]
                               DATETIME,
                              INTEGER UNSIGNED,
04 |
              [ProductID]
                              DOUBLE,
05 I
              [Amount]
06
              [Comment]
                               TEXT DEFAULT NULL,
              PRIMARY KEY([ID] AUTOINCREMENT),
07 |
08 |
              FOREIGN KEY([ProductID]) REFERENCES [Products]([ID
         ])
09 | );
```

Listing 10.6: Tabela Expenditures_transitory

Tabela Expenditures_transitory jest tabelą tymczasową, przechowuje wydatki wprowadzone przez użytkownika które nie przeszły walidacji. Użytkownik poprawia je po czym prawidłowe dane są przenoszone do tabeli Expenditures i usuwane z Expenditures_transitory.

TypeSummary ■ ProductSummary Monthly_Expenditures_by_Type MonthlyBilance III ID III ID ■ Month III Month **I** Type Product **I**■ Year **I** Year II Commen text TypeID i III Sum III Income Amount III Comment III Type text III Bought Times MonthlyExpenditures Monthly_common_products III FirstBought III Bought Times II Month III LastBought FirstBought III Month Amount III Common III LastBought unknown Product III Common **I**II Items MonthlyIncome III Sum unknowr II Month III Amount MonthlyCharge Expenditures_Enriched Products_to_fix III Month III ID III ID MonthlyBills ■ DateTime II Charge **■** DateTime Month unknow Amount double Amount Amount unknown Product Product □ Ledger_comparison

■ DateTime

III Amount

Ⅲ Туре

III Comment

II Type

III Comment

Rysunek 10.2: Klasy warstwy bazy danych - widoki

```
01 |
     CREATE VIEW [Expenditures_Enriched] AS
02 |
     SELECT
              [EXP].[ID]
                                   as ID,
              [EXP].[DateTime]
03 I
                                    as DateTime,
04 |
              [EXP].[Amount]
                                    as Amount,
05 I
              [PRD].[Product]
                                    as Product,
06
              [PTY].[Type]
                                    as Type,
              [EXP].[Comment]
07 |
                                    as Comment
     FROM [Expenditures]
08 |
                                        [EXP]
09 |
     LEFT JOIN [Products]
                                        [PRD]
10 |
         ON [EXP].[ProductID]=[PRD].[ID]
11 |
     LEFT JOIN [ProductTypes]
          ON [PRD].[TypeID]=[PTY].[ID]
     ORDER BY DateTime;
13 l
```

Listing 10.7: Widok Expenditures_Enriched

Widok Expenditures_Enriched prezentuje użytkownikowi czytelne dane z tabeli Expenditures wzbogacone o produkty zdefiniowane w tabeli Products i typy z tabeli Product
Types.

```
01 | CREATE VIEW [MonthlyExpenditures] AS
02 | SELECT
03 | SUBSTR([DateTime], 1, 7) as [Month]
04 | ,SUM([Amount]) as [Amount]
05 | FROM [Expenditures_Enriched]
06 | GROUP BY [Month]
07 | ORDER BY [Month];
```

Listing 10.8: Widok MonthlyExpenditures

Widok Monthly Expenditures podsumowuje dane o miesięcznych wydatkach użytkownika.

```
01 | CREATE VIEW [MonthlyBills] AS
02 | SELECT
03 | SUBSTR([DateTime], 1, 7) as [Month]
04 | ,SUM([Amount]) as [Amount]
05 | FROM [Bills]
06 | GROUP BY [Month]
07 | ORDER BY [Month];
```

Listing 10.9: Widok MonthlyBills

Widok MonthlyBills dane o rachunkach bieżących użytkownika w rozrachunku miesięcznym na podstawie danych zawartych w tabeli Bills.

Listing 10.10: Widok MonthlyIncome

Widok Monthly Income podsumowuje dane o przychodach użytkownika w ujęciu miesięcznym.

```
CREATE VIEW [MonthlyBilance] AS
01 |
02 |
     SELECT
03 |
         Strftime('%Y-%m', [DateTime])
                                         as [Month],
         Strftime('%Y',
04 |
                            [DateTime])
                                         as [Year],
05 |
         ROUND(SUM([Amount]), 2)
                                          as [Income]
          --Previous_month_income - (bills + expenditures)
06 l
07 | FROM (SELECT
              DATE(Strftime('%Y-%m-01', [DateTime]),[-1 month])
         as [DateTime],
09 I
             [Amount]
10 |
           FROM [Income]
11 I
           UNION SELECT
12 |
                      [DateTime],
13 l
                      -([Amount])
                 FROM [Expenditures_Enriched]
14 I
           UNION SELECT
15 |
                     [DateTime],
16
17 I
                      -([Amount])
                  FROM [Bills])
18 |
      GROUP BY [Month]
19 l
      ORDER BY [Month] DESC;
```

Listing 10.11: Widok MonthlyBilance

Widok MonthlyBilance podsumowuje bilans miesięczny wydatków i wpływów użytkownika w formie pojedynczej liczby.

```
01 | CREATE VIEW [Monthly_common_products] AS
02 |
     SELECT *
03 |
     FROM (
                                                  AS [Month],
04 |
         SELECT Strftime('%Y-%m', [DateTime])
05 I
                                                      [Product],
06 |
                  COUNT([Product])
                                                   AS [Items],
                 SUM([Amount])
07 I
                                                  AS [Sum]
08 |
         FROM [Expenditures_Enriched]
         GROUP BY [Product], [Month]
09 |
         ORDER BY [Month] DESC, [Sum] DESC
10 I
11 | ) WHERE [Items] >= 4;
```

Listing 10.12: Widok Monthly_common_products

Widok Monthly_common_products podsumowuje dane o produkach które użykownik kupował najczęściej każdego miesiąca. Uwzględnia wyłącznie produkty które zakupiono 4 razy - liczbę wybrano arbitralnie metodą kolejnych przybliżeń aby otrzymać zadowalający wynik.

```
01 | CREATE VIEW [Monthly_Expenditures_by_Type] AS
02 | SELECT Strftime('%Y-%m', [DateTime]) as [Month],
03 | Strftime('%Y', [DateTime]) as [Year],
03 |
                                   [DateTime]) as [Year],
               ROUND(SUM([Amount]), 2)
04 |
                                                 as [Sum].
05 |
               [Type]
06 | FROM (SELECT
07 |
               [DateTime],
08 |
               [Type],
               [Amount]
09 |
10 |
            FROM [Expenditures_Enriched])
11 | GROUP BY [Type], [Month]
12 | ORDER BY [Month] DESC, [Sum] DESC;
```

Listing 10.13: Widok Monthly_Expenditures_by_Type

Widok Monthly_Expenditures_by_Type podsumowuj dane o typach produktów zakupionych przez użytkownika w ujęciu miesięcznym.

```
01 | CREATE VIEW [Temp_check]
02 |
         (Temp_ID, Temp_Product, Product_ID)
03 | AS
04 | SELECT *
05 | FROM (SELECT
06 I
             Expenditures_transitory.ID
                                              as [Temp_ID],
07 |
             Expenditures_transitory.Product as [Temp_Product],
08 I
             Products.ID
                                              as [Product_ID]
09 |
           FROM [Expenditures_transitory]
           LEFT OUTER JOIN [Products]
10 |
           ON [Expenditures_transitory].[Product] == [Products].[
11 |
         Product]
12 | )
13 | WHERE [Product_ID] IS NULL;
```

Listing 10.14: Widok Temp_check

Widok Temp_check weryfikuje poprawność danych wprowadzonych przez użytkownika.

```
O1 | CREATE VIEW [Products_to_fix] AS
O2 | SELECT *
O3 | FROM [Expenditures_Enriched]
O4 | WHERE [Product] IN (NULL,
O5 | 'UNKNOWN')
O6 | OR [Comment] LIKE '%[TODO]%';
```

Listing 10.15: Widok Products_to_fix

Widok Products_to_fix zawiera dane wprowadzone przez użytkownika poprawnie i oznaczone jako dane do uzupełnienia specjalnymi etykietami - wartością w polu PRODUCT=UNKNOWN lub [TODO] w komentarzu.

```
CREATE VIEW IF NOT EXISTS [TypeSummary] AS
02 |
          SELECT
03 |
              [ProductTypes].[ID]
                                                             AS [ID]
04 |
              ,[ProductTypes].[Type]
                                                           AS [Type]
                                                        AS [Comment]
              ,[ProductTypes].[Comment]
05 I
06 |
              , IFNULL([Summary].[Amount], 0)
                                                        AS [Amount]
07 |
           ,IFNULL([Summary].[Bought Times], 0) AS [Bought Times]
08 I
              ,[Summary].[FirstBought]
                                                   AS [FirstBought]
              ,[Summary].[LastBought]
                                                    AS [LastBought]
              ,IFNULL([Summary].[Common], 'Absent')
10 l
                                                        AS [Common]
11 |
          FROM [ProductTypes]
          LEFT JOIN (SELECT
12 |
13 I
              ,(CASE WHEN ([Bought Times]>(
14 I
15 |
                       AVG([Bought Times]) AS [Average]
16 |
17
                  FROM (SELECT
18 I
                           [Type]
19 |
                           ,Round(SUM([Amount]), 2) AS [Amount]
                           , COUNT([DateTime]) AS [Bought Times]
20 I
21 I
                           ,MAX([DateTime])
                                                 AS [LastBought]
22 I
                           ,MIN([DateTime])
                                                AS [FirstBought]
23 |
                       FROM [Expenditures_Enriched]
24 |
                       GROUP BY [Type]
25 |
                       ORDER BY [Bought Times] DESC)))
26 |
              then 'Common' else 'Uncommon' end) as [Common]
27 I
          FROM (
28 I
                      SELECT
29 I
                      [Type]
30 I
                      ,Round(SUM([Amount]), 2) AS [Amount]
                      , COUNT ([DateTime])
31 |
                                             AS [Bought Times]
32 I
                      ,MAX(DateTime)
                                                AS [LastBought]
33
                      ,MIN(DateTime)
                                                AS [FirstBought]
34 |
                  FROM [Expenditures_Enriched]
35 I
                  GROUP BY [Type]
36
                  ORDER BY [Bought Times] DESC))
          AS [Summary]
37 I
38 I
          ON [ProductTypes].[Type]=[Summary].[Type];
39 |
```

Listing 10.16: Widok TypeSummary

Widok TypeSummary podsumowuj dane o typach produktów użytkownika.

```
CREATE VIEW IF NOT EXISTS [ProductSummary] AS
01 I
02 |
          SELECT
03 |
              [Products].[ID]
                                                             AS [ID]
              ,[Products].[Product]
04 |
                                                      AS [Product]
              ,[Products].[TypeID]
05 |
                                                        AS [TypeID]
06
              ,[Products].[Comment]
                                                       AS [Comment]
              ,IFNULL([Summary].[Amount], 0)
07 |
                                                        AS [Amount]
           ,IFNULL([Summary].[Bought Times], 0) AS [Bought Times]
08 |
                                           AS [FirstBought]
              ,[Summary].[FirstBought]
09
              ,[Summary].[LastBought]
10 I
                                                   AS [LastBought]
11 |
              , IFNULL([Summary].[Common], 'Absent')
                                                        AS [Common]
          FROM [Products]
12 |
          LEFT JOIN (SELECT
13 I
14 |
15 l
              ,(CASE WHEN ([Bought Times]>(
16 I
                  SELECT
                      AVG([Bought Times]) AS [Average]
17 |
                  FROM (SELECT
18 I
19
                           [Product]
20 |
                           ,Round(SUM([Amount]), 2) AS [Amount]
21 I
                           , COUNT([DateTime]) AS [Bought Times]
22
                           ,MAX([DateTime])
                                                AS [LastBought]
                                               AS [FirstBought]
                           ,MIN([DateTime])
23 I
                      FROM [Expenditures_Enriched]
24 |
25
                      GROUP BY [Product]
                      ORDER BY [Bought Times] DESC)))
26 I
27 |
              then 'Common' else 'Uncommon' end) as [Common]
28 |
         FROM (
                      SELECT
29 |
30 |
                     [Product]
                     ,Round(SUM([Amount]), 2) AS [Amount]
31 I
32 |
                     ,COUNT([DateTime])
                                               AS [Bought Times]
33 I
                     , MAX (DateTime)
                                               AS [LastBought]
                     ,MIN(DateTime)
                                               AS [FirstBought]
34 I
35 I
                  FROM [Expenditures_Enriched]
36 |
                  GROUP BY [Product]
37 I
                  ORDER BY [Bought Times] DESC))
38
          as [Summary]
39 I
          ON [Products].[Product]=[Summary].[Product];
40 |
```

Listing 10.17: Widok ProductSummary

Widok ProductSummary podsumowujący dla użytkownika statystyki produktów.

10.3 Logika aplikacji

W toku prac stopniowo wykorzystywane w projekcie zmienne w formie kolekcji słowników zamieniano w klasy które spajają dane. Wyłoniły się one w wyniku refaktoryzacji i tworzenia abstrakcji upraszczających interfejs funkcji. Klasy projektowano tak, by były w miarę możliwości oczywiste i zrozumiałe, co ma na celu poprawić czytelność i zrozumiałość kodu.

```
01 | class Database():
02 |
        def __init__(self,
03 |
                       fullpath,
04 |
                       schema,
05 I
                       selects,
06 |
                       inserts,
07 I
                       updates):
08 I
            self.fullpath = fullpath
             self.schema = schema
             self.selects = selects
10 I
             self.inserts = inserts
11 |
             self.updates = updates
12 |
13 I
```

Listing 10.18: Klasa Database

Obiekty klasy Database zawierają komplet informacji wymaganych do interakcji z bazą danych wykorzystwaną w aplikacji. Pole fullpath to w pełni kwalifikowana ścieżka do bazy danych, schema jest kolekcją obiektów typu string która przechowuje schemat bazy danych. Pozostałe pola: selects, inserts, updates to słowniki które pozwalają po nazwie odwołać się do odpowiednio zapytań (SELECT), dodawania rekordów do tabel (INSERT), oraz aktualizacji danych w tabelach (updates).

```
01 |
    class ChartSelect():
       def __init__(self,
03 |
                       database.
04 |
                       select,
05 I
                       label
06 I
                      ):
07 |
             self.database=str(database),
             self.select=str(select),
08 I
09 |
              self.label=str(label)
```

Listing 10.19: Klasa ChartSelect

Obiekty klasy ChartSelect posiadają trzy atrybuty typu string: database przechowuje w pełni kwalifikowaną ścieżkę do bazy danych aplikacji, select to zapytanie SQL do bazy, natomiast pole label to etykieta wykresu danych wyświetlanego użytkownikowi.

```
01 | class Chart():
02 | def __init__(self,
03 | selects,
04 | caption):
05 | self.selects = selects
06 | self.caption = caption
07 |
```

Listing 10.20: Klasa Chart

Obiekty klasy Chart definiują dane do wizualizacji. Atrybut caption przyjmuje wartości typu string wyświetlane jako nagłówek wizualizacji, natomiast atrybut selects jest listą obiektów typu ChartSelect - zbioru zapytań które zostaną wyświetlone w ramach pojedynczej wizualizacji.

```
class CellEdition():
02 |
          def __init__(self,
03 |
                        table,
04 |
                        ID,
05 |
                        field,
06 |
                        newvalue.
07 |
                        oldvalue):
08 |
              self.table = table
09 I
              self.ID = ID
              self.field = field
10 I
11 |
              self.newvalue = newvalue
              self.oldvalue = oldvalue
12 |
13 I
14 |
          def __repr__(self):
              return "Table % s modified. ID: % s field: % s
15 l
          oldvalue: % s newvalue: % s" % (self.table,
16 |
                        self.ID,
17 I
                        self.field.
18 |
                        self.newvalue
19 |
                        self.oldvalue)
20 |
```

Listing 10.21: Klasa CellEdition

Obiekty klasy CellEdition przechowują dane edytowanego przez użytkownika używającego interfejsu aplikacji rekordu bazy danych. Każdy obiekt przechowuje w polach odpowiednio:

- table tabelę któej dotyczy zmiana
- ID identyfikator modyfikowanego rekordu
- field pole które jest zmieniane
- newvalue nowa wartość pola
- oldvalue wartość pola przed zmianą

Funkcja składowa __repr__ formatuje dane które zawiera obiekt do postaci tekstu. Obecnie nieużywana, możliwe że w późniejszych etapach zostanie wykorzystana do rejestrowania zdarzenia w logu aplikacji.

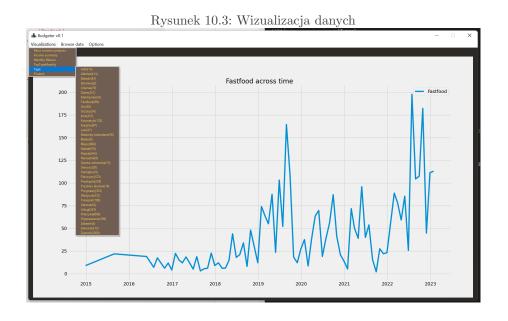
10.4 Graficzny interfejs użytkownika

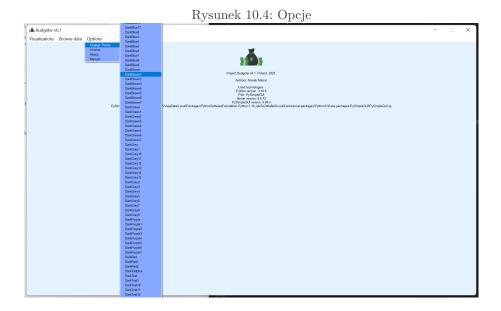
Graficzny interfejs użytkownika (GUI, Graphical User interface) aplikacji utworzono z wykorzystaniem biblioteki PySimpleGUI [12]. Dzięki temu interfejs definiowany jest w postaci kolekcji jak listy, lub listy list, obiektów klas zawartych w bibliotece - jako przykład przedstawiono opcje listy rozwijanej na poniższym listingu. Aby zapewnić responsywność interfejs budowany jest w kilku etapach, a cała budowa wydzielona do specjalnych funkcji generujących wywoływanych później zależnie od potrzeb. Funkcje opisane są w dalszej części w sekcji *Metody projektu*.

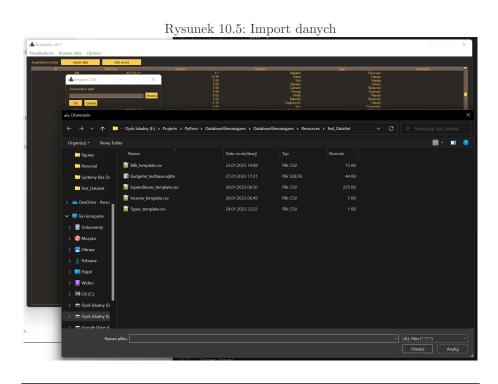
```
menu = [['Visualizations',
01 |
02 |
                         ['Most common products',
03
                          'Income summary',
04 |
                          'Monthly Bilance',
                          'TopTypeMonthly',
05 I
06
                          'Type'
07 |
                             ,[types],
                          'Product'
08 |
                    ,[products]]],
['Browse data',
09
10 I
                        #TODO: Add views as uneditable
11 |
12 |
                         ['Expenditures',
13 I
                          'Bills',
                          'Income',
14 |
                          'Types'
15 |
                          'Products',]],
16 I
17 |
                    ['Options',
                         [#'Configure',
18 |
                          'Change Theme',
19
20 |
                            [themes],
                         'Version',
'About...',
21 |
22 |
                         'Manual']] #TODO: Wishful thinking - built
23 |
          in manual
24 |
25 I
```

Listing 10.22: Lista rozwijana przykład definicji interfejsu

Interfejs przedstawiono poglądowo na poniższyczh grafikach.

Rysunek 10.6: Dodawanie rekordu

10.5 Metody projektu

Kod aplikacji podzielono na funkcje aby zgodnie z dobrymi praktykami zebrać logikę realizującą konkretne zadanie w jednym miejscu.

Funkcja PrepareStatement(query, values) przygotowuje i zwraca zapytania dodające lub modyfikujące jeden lub wiele rekordów bazy danych na podstawie zapytania podanego w argumencie query i tablicy wartości w argumencie values.

Funkcja GetFromdB(database, select) pobiera dane z bazy wskazanej argumentem database zapytaniem podanym jako argument select. Oba argumenty są typu string. Zwraca dane jako tablicę złożoną z poszczególnych pól tablicy w bazie jako pola i poszczególnych wpisów w jako rekordów.

Procedura SendTodB(database, todb) wysyła dane do bazy wskazanej argumentem database zapytaniem podanym jako argument select. Oba argumenty są typu string. Nie zwraca wartości.

Funkcja GetCollectionFromDB(collection) przyjmuje jako argument collection obiekt klasy Chart który zawiera listę złożoną z zapytań do bazy i odpowiadających im opisów wykresów. Funkcja ta zwraca listę krotek złożonych z tablicy danych pobranych z bazy funkcją GetFromDB oraz ciągu znaków klasy string z etykietą danych prezentowaną na wykresie.

Funkcja GetdBInfo(database) w argumencie database przyjmuje ciąg znaków który jest ścieżką do bazy danych. Wykorzystując funkcję GetFromDB oraz predefiniowane zapytania buduje pobiera schemat bazy pobierając listę dostępnych tabel i widoków, a następnie nazwy kolumn każdej z nich. Tak zebrane dane tworzą słownik w którym pod nazwą danej tabeli lub indeksem w słowniku kryje się obiekt z nazwą tablicy jako parametr name, i listą kolumn w polu columns.

Funkcja Prepare plot(set, title) przetwarza dane do wykresu. Przyjmuje w argumencie set listę tablic złożonych z listy dat w formie ciagu znaków klasy strting i wartości liczbowych, i pojedynczego ciągu znaków który stanie się etykietą wykresu - dane zwrócone z funkcji GetCollectionFromDB. Parsuje daty każdego rekordu do odpowiedniego formatu przy pomocy zewnętrznej biblioteki. Następnie z danych tworzona jest linia wykresu oznaczona etykietą. Na koniec linie łaczone są w jeden wykres, a argument title przypisywany jest jako jego nagłówek - tak przygotowany wykres jest zwracany przez funkcję.

Funkcja draw_figure(canvas, figure) przetwarza obiekt danych wykresu dostarczony w argumencie figure na grafikę prezentowaną w specjalnym elemencie interfejsu wskazanym w argumencie canvas . Zwraca referencję do tak przygotowanego obiektu na ekranie.

Funkcja Listfromtable(table, addvalues=True) tworzy z danych tablicy podanej w argumencie table listę, jeśli wywołano ją z argumentem addvalues, lub nie podano tego argumentu wogóle, dopisuje w nawiasach wartości z tabeli. Zwraca tak utworzoną listę ciągów znaków klasy string.

Funkcja PrepareCharts() wstępnie dynamicznie przetwarza część zapytań wywoływanych z interfejsu. Tworzy obiekty klasy ChartSelect - pobiera dane z bazy o kilku najpopularniejszych produktach, dane o najczęściej kupowanym typie produktu, dane o przychodach w ujęciu miesięcznym oraz bilansie miesięcznym przychdó i wydatków. Tak przygotowany słownik obiektów złożony z nazw w formie ciągów znaków klasy string i przypisanych im obiektów klasy ChartSelect jest zwracany.

Funkcja GivenProduct(product) przygotowuje w całości obiekt klasy Chart reprezentujący zapytanie do bazy o podsumowanie danych produktu wskazanego w argumencie product, po czym wyciąga wskazane dane z bazy funckją GetCollectionFromDB, przygotowuje wykres funkcją Prepare_plot(set, title) i zwraca go do wyświetlenia.

Funkcja GivenType(type) przygotowuje w całości obiekt klasy Chart reprezentujący zapytanie do bazy o podsumowanie danych typu produktów wskazanego w argumencie type, po czym wyciąga wskazane dane z bazy funckją GetCollectionFromDB, przygotowuje wykres funkcją Prepare_plot(set, title) i zwraca go do wyświetlenia.

Funkcja Visualize(chart) przyjmuje dane klasy Chart jako argument chart, wyciąga wskazane dane z bazy funckją GetCollectionFromDB, przygotowuje wykres funkcją Prepare_plot(set, title) i zwraca go do wyświetlenia.

Funkcja [TableToLayout(table)] tworzy na podstawie tabeli podanej w argumencie table obiekt biblioteki PySimpleGUI - tablicę osadzaną w interfejsie użytkownika.

Funkcja <code>GenerateTableEditor(table)</code> tworzy i zwraca interfejs edycji tabeli wskazanej w argumencie <code>table</code> w formie ciągu znaków klasy string. Na interfejs składają się: tytuł, przycisk Import Data do importu danych z pliku, przycisk Add record wywołujący okno dodawania rekodru do tabeli oraz osadzoną tabelę uzyskaną wywołaniem funkcji <code>TableToLayout</code>.

Funkcja TableInputWindow(name) tworzy okno aplikacji służące do edycji danych w tabeli wskazanej atrybutem name który jest ciągiem znaków klasy string. Funkcja wykorzystuje dane o schemacie bazy do zbudowania listy pól do wprowadzania danych przez użytkownika. Jeśli napotka pola zawierające identyfikatory które są odwołaniem do innych tabel podmienia je na listę rozwijaną która prezentuje użytkownikowi wyłącznie prawidłowe wartości jako nazwy, natomiast ich wybranie przypisuje w danym polu odpowiadającą mu wartość ID. Funkcja otwiera tak przygotowane okno i zwraca rekord jako słownik w którym nazwa kolumny jest indeksem a wartość wpisanym przez użytkownika tekstem w polu.

Funkcja ChangeLayout(window, element) zmienia interfejs użytkownika. Na okno aplikacji składa się kilka zakładek z których jednocześnie tylko jedna z nich jest

aktywna. Funkcja wyłącza obecny aktywny element w oknie wskazanym argumentem window, iaktywuje element wskazany argumentem element co skutkuje zmianą interfejsu użytkownika wyświetlanego na ekranie.

Funkcja GetDataFromCSV(filename) wczytuje dane z pliku CSV którego ścieżkę podano w argumencie filename. Funkcja dostosowana jest do obsługi tabel bazy projektu, dlatego zwracany obiekt jest krotką - pierwsza linia pliku traktowana jest jako nagłówek, pozostała zawartość jako dane.

Funkcja EditCell(window, key, row, col, edition) jest funkcją dodatkową wyykraczającą poza ramy podstawowego prototypu aplikacji. Pozwala użytkownikowi modyfikować pole rekordu istniejącego w tabeli bazy danych apliacji poprzez kliknięcie na wyświtlony w itnerfejsie rekord. Jako parametry przyjmuje kolejno: w atrybucie window okno z którym użytkownik wszedł w interakcję, w atrybucie key nazwę tabeli któa jest element wywołującym akcję, wartości numeryczne w atrybutach row i col które wskazują edytowaną komórkę, i wreszcie w atrybucie edition nową wartość wskazanego pola.

Finalnie funkcja nie została udostępniona ponieważ bezpośrednio wykorzystuje biblioteki niskopoziomowe używane w ramach obiektu który reprezentuje element interfejsu biblioteki PySimpleGUI, co wymaga zapoznania się z ich specyfiką i zmniejszenia poziomu abstrakcji systemu. Z uwagi na edukacyjny charakter projektu oraz ograniczone ramy czasowe implementacji planowanych rozwiązań, uznano że funckja ta jest zbyt wymagająca.

Funkcja PrepareWindow(theme=chosentheme) przygotowuje główne okno aplikacji. Jako jedyny argument theme przyjmuje ciąg znaków klasy string który jest nazwą jednego z dostępnych w bibliotece motywów, a jego wartość domyślna jest zapisana w pliku konfiguracyjnym. Gotowe wygenerowane okno jest zwracane do głównej pętli programu która odczytuje działania użytkownika i podejmuje odpowiednie akcje.

10.6 Obiekty projektu

Projekt w trakcie działania wykorzystuje grupę obiektów pomocniczych przechowujących dane ustawienia - głównie zaczytane z pliku konfiguracyjnego - oraz obiekty tworzone w locie których głównym celem jest zebranie informacji wymaganych w funkcji w formie jednej, spójnej zmiennej. W efekcie pełnią one rolę struktur. Większość klas wykorzystywanych w projekcie zostało zaprojektowanych jako struktury ponieważ wymagane funkcje są na tyle ogólne że ujęcie ich jako metody wewnątrz klas wymusiłoby albo ich ponowną implementację w innym miejscu do specyficznych potrzeb, albo tworzenie w większości pustych obiektów tylko żeby skorzystać z możliwości któe udostępniają za pomocą swoich metod.

W zasadzie głównymi obiektami są elementy interfejsu. Są to instancje różnych obiektów klas zdefiniowanych w bibliotece PySimpleGUI osadzone w liście list która tworzy układ. Następnie układ ten osadzany jest w obiekcie klasy Window biblioteki PySimpleGUI - oknie aplikacji z któym użytkownik wchodzi w interakcje.

Jedyną faktycznie pełnoprawną klasą w projekcie obecnie jest kalsa **CellEdition** która poza atrybutami zbudowana jest także z metody **__repr_** do formatowania atrybutów obiektu do postaci tekstu. Metoda ta nie jest jednak wykorzystywana

na obecnym etapie rozwoju aplikacji. Szczegóły tej klasy znajdują się w sekcji 10.3.

10.7 Struktury projektu

Klasy Database, ChartSelect oraz Chart szczegółowo opisane w sekcji 10.3 są w istocie strukturami przechowującymi dane w ustandaryzowany sposób aby uprościć interfejs funckji i poprawić czytelność kodu.

10.8 Algorytmy projektu

Projekt nie wykorzystuje żadnych zaawansowanych algorytmów ponieważ z Założenia ich nie wymaga. Jego głównym celem jest udostępnienie przejrzystego i intuicyjnego interfejsu do gromadzenia danych oraz modułu analitycznego który pozwala na ich czytelną wizualizację. Nacisk przygotowania danych do wizualizacji położony został na warstwę bazy danych, w której dane zbierane i przetwarzane są z wykorzystaniem zapytań w jezyku SQL.

W warstwie Graficznego Interfejsu Użytkownika oraz kodu aplikacji projekt składa się natomiast z implementacji rozwiązań dostępnych w wykorzystywanych bibliotekach w sposób możliwie wydajny. Na miarę możliwości wykorzystano generatory wspomagające proste budowanie powtarzalnych i stałych elementów interfejsu.

W projekcie widnieje także obenie nie wykorzystywany fragment funkcji edycji tabeli przez interfejs graficzny który jest w trakcie wdrażania. Ponieważ domyślnie biblioteka PySimpleGUI nie udostępnia takiej interakcji obejście wykorzystuje bibliotekę Tkinter [26] jedną z bibliotek wykorzystywanych wewnątrz elementów interfejsu PySimpleGUI. Z powodu ograniczeń projektu opisanych w sekcji *Metody projektu*, w opisie funkcji EditCell, w projekcie wykorzystano kod rozwiązania dostępny publicznie [25].

Bibliografia

- [1] Wikipedia, Nauki Ekonomiczne https://pl.wikipedia.org/wiki/Nauki_ekonomiczne
- [2] Główny Urząd Statystyczny https://stat.gov.pl/obszary-tematyc zne/warunki-zycia/dochody-wydatki-i-warunki-zycia-ludnosc i/sytuacja-gospodarstw-domowych-w-2021-r-w-swietle-badania -budzetow-gospodarstw-domowych,3,21.html
- [3] Opcje24, Budzetowanie https://www.opcje24h.pl/budzetowanie-przewodnik-planowanie-budzetu/
- [4] Product Plan, MOSCOW Prioritetization https: //www.productplan.com/glossary/moscow-prioritization/
- [5] Praca.pl, Matryca Eisenhowera czym jest, zasada, prioryteryzacja zadań https://www.praca.pl/poradniki/rynek-pracy/matryca-eisenho wera-czym-jest, zasada, prioryteryzacja-zadan_pr-2012.html
- [6] Wikipedia, Minimal Viable Product https://en.wikipedia.org/wiki/Minimum_viable_product
- [7] NASA.gov, A summary of the international standard date and time notation https://fits.gsfc.nasa.gov/iso-time.html
- [8] Y. Shafranovich, SolidMatrix Technologies, Inc., Common Format and MIME Type for Comma-Separated Values (CSV) Files https://www.rfc-editor.org/rfc/rfc4180
- [9] sqlite.org, SQLite https://www.sqlite.org/index.html
- [10] wikipedia.org, SQL Structured Query Language https://en.wikipedia.org/wiki/SQL
- [11] python.org, Python https://www.python.org/
- [12] pysimplegui.org, PySimpleGUI Python GUIs for Humans https://www.pysimplegui.org/en/latest/
- [13] json.org, Introducing JSON https://www.json.org/json-en.html
- [14] pythonspot.com, Python tutorials, How to Read a File in Python https://pythonspot.com/read-file/

- [15] Atlassian, Trello.com https://trello.com/
- [16] MKLabs Co.,Ltd, StarUML https://staruml.io/
- [17] The LaTeX Project https://www.latex-project.org/
- [18] Microsoft, Visual Studio Code https://code.visualstudio.com/
- [19] JetBrains, DataGrid https://www.jetbrains.com/datagrip/
- [20] Lean Action PLan, Kanban układ nerwowy sterowania produkcją w koncepcji Lean Manufacturing https://leanactionplan.pl/kanban/
- [21] Wikipedia, Lean software development https://pl.wikipedia.org/wiki/Lean_software_development
- [22] git-scm.com, git https://git-scm.com/
- [23] https://github.com/ https://github.com/
- [24] Wikipedia, Model Przyrostowy https://pl.wikipedia.org/wiki/Model_przyrostowy
- [25] YouTube The CS Classroom, PySimpleGUI Excel-style Editable Table https://www.youtube.com/watch?v=ETHtvd-_FJg
- [26] python.org, tkinter Python interface to Tcl/Tk https://docs.python.org/3/library/tkinter.html

Spis rysunków

9.1	MoSCoW	4
10.1	Klasy warstwy bazy danych - tabele	7
10.2	Klasy warstwy bazy danych - widoki	9
10.3	Wizualizacja danych	26
10.4	Opcje	27
10.5	Import danych	27
10.6	Dodawanie rekordu	28

Spis tabel

6.1	Wymagania funkcjonalne									10
10.1	Konwencja nazewnicza bazy danych									16

Listingi

10.1 Tabela ProductTypes
10.2 Tabela Products
10.3 Tabela Bills
10.4 Tabela Income
10.5 Tabela Expenditures
10.6 Tabela Expenditures_transitory
10.7 Widok Expenditures_Enriched
10.8 Widok MonthlyExpenditures
10.9 Widok MonthlyBills
10.10Widok MonthlyIncome
10.11Widok MonthlyBilance
10.12Widok Monthly_common_products
10.13Widok Monthly_Expenditures_by_Type
10.14Widok Temp_check
10.15Widok Products_to_fix
10.16Widok TypeSummary
10.17Widok ProductSummary
10.18Klasa Database
10.19Klasa ChartSelect
10.20Klasa Chart
10.21Klasa CellEdition
10 22Lista rozwijana przykład definicji interfeisu 26